

A

3429

...edelmi minister.

ZMKA. TUD. KÖNYVTÁR
ARCHIVUM
Lelt. sz. 1570
M. Kir. Honvédség és Népfelkelés
Múzeum Könyvtára

856.914. 8.
6. — 1917. (Kisközlöny 1918.)

M. Kir. Honvédség és Népfelkelés Múzeum Könyvtára
MÁSODPÉLDÁNY

Irányelvek

a számadástételre nézve a hadrakelt seregnél.

Ez irányelvek a háborúra érvényes elszámolási határozványokat felölelő utasítások kiegészítését és magyarázatát tartalmazzák. Az ebben foglaltak a m. kir. honvédség és népfelkelés számadótesteire érvényesek és pedig egyelőre csak a jelen háború tartamára.

Az e határozványokkal ellentétes utasítások, rendeletek és egyéb határozatok hatályon kívül helyeztetnek.

Ez irányelvekkel minden alosztály, továbbá minden számadótest, minden hadbixtossági és számellenőrző tisztviselő a hadrakelt seregnél ellátandó. Ujjonnan felállított, vagy alakított számadótestnek e füzet mindjárt a felállításakor kézbesítendő.

TARTALOM.

Post	T á r g y	Oldal
1.	Önállósított alosztály elszámolási kötelezettsége	5
2.	Önállósított alosztály számadása	6
3.	Uti, — menet — és szállítási előlegekről tudósítvány ki nem állítandó. Az összes uti, — menet — és szállítási költségek végleges (tárcászerű) elszámolása	9
4.	Alakulások gazdaszaktközigazgatási beosztása. Ügyiratok szolgálati útja	13
5.	Sebesültek (betegek) átadása egészségügyi vonatoknak. Kezelés az élelmezési állománynál	15
6.	Számadási okmányok hitelessége	16
7.	Számadási okmányok olvasható aláírása; az illetékes tábori (hadtáp-) posta feltüntetése	17
8.	Számadótestek megnevezése	17
9.	Számadótestek megnevezésének változása	18
10.	Számellenőrzési illetékesség változása	19
11.	Honvéd (m. kir. népfőlkelő) számadótestek számadás-tétele magyar (horvát) nyelven	19
12.	Kézipénztár javadalmazása	20
13.	Illetékekből történő levonások és letétek számadásszerű kezelése	21

Pont	T á r g y	Oldal
14.	Illetékelőlegek kezelése	25
15.	Kezelések idegen számlára; átszámítás útján és készpénzben történő visszatérítések	26
16.	Oly beszerzések kifizetése, melyeknek tárgya más számadóte- testek által véglegesen elszámoltatik	28
17.	Kincstár iránti tartozások (követelések) nyilvántartása	30
18.	Térítésre kötelezett (követelésre jogosult) névszerinti meg- nevezése; térítési előírások (jóváírások) megokolása ; általános rendeletek közlése	31
19.	Fentartással érvényesíteni tilos ; pénzmaradványok helyes- bítése	32
20.	Kincstár iránti tartozások behajtása	33
21.	Havi számadás szerkesztése	36
22.	Anyagok, üzemtárgyak, termények stb. elszámolása	36
23.	Értékesítések. Árverési jegyzőkönyvek, rendeletek, paran- csok stb. csatolása	39
24.	Gazdasági és számviteli szolgálat berendezése új alakulá- soknál, ipari (gazdasági-) üzemeknél stb.	41
25.	Gazdaszat-közigazgatási szemlejelentések	42

1. Önállóított alosztály elszámolási kötelezettsége.

Az 1917. évi 53. sz. R. K.-ben (szab. rend.) közzétett 121292/6. sz. körrendelettel az alosztályok állandó előlegének beszüntetése mellett elrendeltetett, hogy mindazon esetekben, midőn egy alosztály kikülönítése folytán, a zsoldfizetést a gazdasági hivatal nem eszközölheti és ez alosztály egy más számadótest éllemezésébe át nem adatott az a G—19. jelz. utasítás I. Rész, „Elvi határozmányok“ III. fejezetének határozványai szerint a szükséghez képest önállóítandó és a számadótest pénztárából egy megfelelő előleggel is ellátandó.

Ily esetekben ez előleg biztos megőrzéséért és kezeléseért a parancsnok *egyedül* felelős.

Ez az előleg, a fizetések akadálytalan lebonyolítása céljából, lehetőleg megfelelő aprópénzből álljon és az osztályparancsnokok rendelkezésére bocsátott (a mozgókonyhában elhelyezett) vasszekrénykében őrzendő.

Beálló szükség esetében a kikülönítés alkalmából a gazdaszaktközigazgatási szolgálat

ellátására, segédközegül egy alkalmas számvivő altiszt kirendelendő.

Az előleget (esetleg felvett újabbi előleget) az anyatesttel vagy azzal a számadótesttel szemben kell elszámolni, melyhez az önállósított alosztály számadástétel végett utalva lesz.

2. Önállósított alosztály számadása.

a) Az önállósított alosztály (katonaközigazgatási egység) a felvett előleget (előleget) a G—19. jelzetű utasítás I. rész, 16. minta melléklet szerinti számadással számolja el.

E számadás tintafrónnal, átnyomási másolópapír alkalmazásával két példányban vezetendő.

Az eredeti, okmányolt és az élelmezési naplóval felszerelt számadás a kikülönítés megszűntével, hosszabb tartamú kikülönítés esetén havonként, az illetékes számadótesthez beküldendő. A nem okmányolt másodpéldány az alosztállynál marad.

Egymással összefüggésben levő kezelési tételek mellé, a számadás szövegrovatában a hivatkozási adatok (tételszámok) bejegyzendők.

A számadásban naponként, továbbá a parancsnoklás átadása alkalmával fenmaradó pénzmaradványt, melynek a tényleg meglevő

pénzzel mindenkor meg egyeznie kell, egy külön nyitott rovatban feltüntetni kell.

A kiküldetés megszűntével eszközlendő lezáráskor, továbbá a havi zárlatkor és a parancsnoklás átadásakor, a fennmaradó pénzmaradvány szóval is kifrandó és a számadás (mindkét példány) a parancsnok-átadások alkalmával, az átadó és az átvevő által olvashatóan aláírandó. Helyettesítés útján történő parancsnoklási átadásoknál, a kinestári pénzek átvétele két tanu jelenlétében fogantatosítandó, kik a számadást mint tanúk és az átadó képviselőjében írják alá.

A kiküldetés tartama alatt, illetve a hó folyamán felvételezett termények; a felvételi (közvetlen) elismervények másodpéldányai alapján az élelmezési napi jegyzetekkel (G-34. I. füzet 41. §) mutatandók ki.

b) Az önállóított alosztály (katonaközigazgatási egység) havifljasainak rendes illetményei teljes összegben a fizetési jegyzék alapján a számadás kiadási rovatában bejegyzendők; míg a levonások, a letiltási részletek, valamint a családok javára útengedett visszahagyások, továbbá az esetleges egyéb készpénzbeni letétek, a G-19. jelz. utasítás II. rész, 12. melléklete szerinti „Jegyzék” mellett „magánpénzletek” megjelöléssel, a számadásban kinestári pénz gyanánt bevételezendők. Ez említett „Jegyzék” két példányban álli.

tandó ki, a másodpéldány az illetékes számadótest gazdasági hivatalának küldendő meg.

E gazdasági hivatal fogja e „Jegyzék“-et a folyóvá tételre illetékes kerületi hadbiztonsághoz küldeni, illetve a még kifizetésre nem érvényesíthető letiltási részleteket az alosztály számadásának beérkeztekor, a „Fizetési jegyzék“ címlapjára részletezve feljegyezni és folytatólag nyilvántartani.

Ha az önállósított alosztálynál értékpapírok vétetnek át, illetve helyeztetnek kiadásba, a számadásban az összeg rovatai kitöltetlenül hagyatnak, de az értékpapírok ismertető jelei a „Nevezetesen“ rovatba bejegyzendők. A számadás mindenkori lezárása alkalmával a kimutatott pénzmaradványban befoglalt idegen pénzek összege és a meglévő értékpapírok össznévértéke is mindig megjelölendő. Hasonlóképen kell a következő hónapi számadásban az esetleg átvitt értékpapírmaradványnál is eljárni.

Az értékpapírok egyébként a legközelebbi alkalommal az illetékes számadótest pénztárába ellennyugta mellett és nyugta ellenében beszolgáltatandók és az alosztály számadásában kiadásba helyezendők.

Végül félreértések elkerülése végett megjegyeztetik, hogy az 1. és jelen pontban tárgyalt, a kikülonítés tartamára önállósított alosztály (katonaközigazgatási egység) nem te-

vészendő össze a G—19. jelz. utasítás I. rész, 38. §-ban tárgyalt, valamely számadótest gazdaszat-közigazgatási kötelekéből kiváló, önálló alosztálllyal, mely utóbbi önálló számadótestté alakul és a gazdaszat-közigazgatási hűfűsűg intűzkeűesűihez képest gazdasűgi hűvatalal is ellűttatik.

3. Úti, — menet — és szállítási elűlegekrűl tudűsűtvűny ki nem állűttandű. Az összes utű — menet — és szállítási kűltsűgek vűgleges (tűrcasűzerű) elszűmolűsa.

a) Az úti, menet- és szállítási kűltsűgek, tovűbbű az ilynemű elűlegek, számadűsi maradvűnyok és kűvetelűsek elvűleg ama számadűtest által, melynűl ezek pűnztűrűvilag kezelűtetnek, vűglegesen (tűrcasűzerűleg) el is szűmolűndűk.

b) Az elűzetesen megűllapított űlletműny-sűzerű kűltsűg, űlletűleg az elűleg műrűve, a gazdasűgi hűvatal által a felvűtelre jűgosűlűtnak az utazűsi (menet-, szállítási) okműnyba tűrtűnt bevezetűse és kűzbesűtűse által tudűműsűra hozandű. A felvűvű által ennek megfűlelűden kiűllűttott nyugtű azonnal űrvűnyesűttendű és kiűfűzetendű. Ez elűzetesen megűllapűttott kűltsűg, űlletűleg elűleg, az űlletműnyek felvűtele te-kűntetűben vagy űlelmezűs vűgett műs számadűtesthez átmenű szeműlyek űlletűkűtűtalűsi

*okmányába (igazoló bizonyítványába, ételme-
zési jegyébe) is bevezetendő.*

Az előlegekről szóló nyugták, az utazás célját és az illetmények felvétele tekintetében, vagy ételmezés végett más számadótesthez átmenő személyek nyugtái még az új beosztásukat (számadótestüket, számfejtő közeget) is tartalmazzák. Ha az új beosztás (számadótest, számfejtő közeg) még ismeretes nem lenne, akkor ez adat az eddigi számadótest gazdasági hivatala által megállapítandó és a nyugtára utólag rávezetendő.

c) Az a) pontban felsorolt összes kezelési tételeket az illetékes cím (idegen közigazgatási ágazat, alap) terhére (javára) kell könyvelni. Ha a költség, valamely saját elszámolással (kereskedelmi könyveléssel) bíró számadótestet terhel, akkor a vonatkozó kezelési tételek, elvileg még az elszámolás hónapjában, az illetékes szolgálati hellyel készpénzben (csikk- és clearing-forgalomban) kiegyenlítendők (l. 15. b) pontot).

Idegen számadótestekhez tartozó személyek részére kiszolgáltatott előlegekről az eddig előírt *tudósítványok* jövőben *ki nem állítandók.*

d) Az utazási (menet-, szállítási) okmány közvetlenül az utazás (menet-, szállítás) befejezte után az illetékes — más számadótest illeték (ételmezési) kötelékébe való átlépés ese-

tén az új — számadóttest gazdasági hivatalához (számfejtő közegéhez) beterjesztendő. Az 1. pontban említett önállósított alosztályoknál az utazási (menet-, szállítási) okmányt a parancsnoknak kell átadni.

A felvett előlegek egyidejűleg elszámolandók; a *pénzmaradványt* pedig a számadástevő *szóval*, tehát, ha a számadás egyidejűleg megvizsgálható nem lenne, *még ez előtt*, beszolgáltatási jegy mellett, *befizetni tartozik*.

e) A gazdasági hivatal (számfejtő közeg, önállósított alosztálynál a parancsnok) köteles ügyelni, hogy a számadás és az utazási (menet-, szállítási) okmány kellő időben beadassék.

Azok az utazási (menet-, szállítási) okmányok, melyek alapján előzetesen megállapított illetményszerű költségek lettek a saját számadóttest által kiszolgáltatva, a vonatkozó kiadási tételnél levő nyújtáshoz, ha pedig ez előzetesen megállapított költségekkel szemben maradvány vagy követelés állana fenn, a vonatkozó bevételi vagy kiadási tétel okmányolására felhasználandók, illetve ha a maradvány a számadás megvizsgálása előtt bevételeztetett volna, a vonatkozó beszolgáltatási jegyhez esatolandók. Az egymással összefüggő hivatkozási adatok az illető kezelési tételeknél feljegyzendők.

Más számadóttest illeték (élelmezési) kötelékébe való átlépés esetén az utazási (menet-,

szállítási) okmány *mindenkor* az új számadótestnél marad. Az utazási (menet-, szállítási) okmány, melynek alapján előzetesen megállapított illetményszerű költség lett kiszolgáltatva, ha az utazó által utólagosan számadás nem tételik, a beérkezett igazoló-bizonyítványhoz (élelmezési jegyhez) csatolandó.

Ha pedig ez előzetesen megállapított költséggel szemben maradvány vagy követelés állana fenn, valamint az előleg elszámolásakor, az utazási okmány a vonatkozó bevételi (kiadási) tétel okmányolására szolgál és ez esetben az igazoló-bizonyítványra (élelmezési jegyre) fel kell jegyezni, hogy az utazási (menet-, szállítási) okmány, mely pénztári napló-tételhez csatoltatott.

Ha a kiszolgáltatott előlegek a folyó hónapban elszámolva nem lettek, akkor ezeket az igazoló-bizonyítvány (élelmezési jegy) alapján a kinestári tartozások könyvében nyilvántartásba venni és a tartozás vonatkozó folyó számát az igazoló-bizonyítványra (élelmezési jegyre) feljegyezni kell.

Ha valamely utazási (menet-, szállítási) okmány alapján előzetesen megállapított illetményszerű költség folyósított és ez okmány a folyó hó végéig beszolgáltatva nem lett, akkor ez a havi számadáson (G—19. I. R. 44. minta) a hiányzó okmányok között nyilvántartandó és ennek megtörténte a vonatkozó

kiadási tételnél, vagy az igazoló-bizonyítványon (élelmezési jegyen) feljegyzendő.

Az utazás befejezését követő hónap végéig el *nem* számolt előlegek (be nem szolgáltatott számadási maradványok) a G—38. jelzetű utasítás 5. §. határozványaihoz képest, illetéklevonás útján térítendőek meg (lásd még a 20. pontot).

f) A számvevőségi csoportok kötelessége az összes úti (menet-, szállítási) előlegek elszámolásának ellenőrzése, tehát meg kell állapítaniok, hogy a saját számadótesttől át nem utalt előlegek ott el is számoltattak-e (a kincstári tartozások könyvében előjegyeztettek-e), a más számadótestnél elszámolandó előlegek tekintetében pedig az ellenszámlázás (G—28. I. rész, 29. §*) foganatosítandó.

4. Alakulások gazdaszatközigazgatási beosztása. Ügyiratok szolgálati útja.

Az összes alakulások valamely számadótest gazdaszat-közigazgatási kötelékébe tartoznak. Az alakulások gazdaszat-közigazgatási

*) Ez ellenszámlázás foganatosításához az 1917. évi 117. sz. R. K.-ben (Szab. rend.) közzétett 457.195/6. sz. körrendelettel kiadott, átnyomásra berendezett ellenszámlázási jegyzőkönyv használandó, mely az Athenaeum r.-t. kiadóhivatalában (Budapest, Rákóczi-út 54.) kapható.

beosztását az I—9. jelzetű utasítás tartalmazza. Egyes különleges esetekben e tekintetben a gazdaszat-közigazgatási hatóságok intézkedései mór vadók.

Az illetékelre, a gazdaszat-közigazgatási szolgálatra és az elszámolásra vonatkozó összes felterjesztések és beadványok a számadótesthez küldendők. A számadótest gazdaszat-közigazgatási szolgálatát a gazdasági hivatal látja el.

A gazdasági hivatal főnöke szakelőadói minőségben köteles a felterjesztéseket, — ha azok a gazdasági hivatal által önálló hatáskörben el nem intézhetők — a döntéshez szükséges összes adatokkal, felvilágosításokkal és mellékletekkel kiegészíteni, úgy, hogy az elintézés elkerülhető irítványa miatt, ne késleltessék.

Egyebekben az 1917. évi 53. sz. R. K.-ben (szab. rend. + 28.) közzétett 8400. eln. 1. számú körrendelettel, az írásbeli szolgálati érintkezésre kiadott „Emlékeztető“-ben foglaltaknak pontos betartására utaltatik és megjegyzeztetik, hogy a szóbanforgó fölterjesztéseknek egyes számadótestek, vagy egyes személyek által a hadsereg főparancsnoksághoz vagy a ministerekhez történő közvetlen benyújtása tilos.

5. Sebesültek (betegek) átadása egészségügyi vonatoknak. Kezelés az élelmezési állománynál.

A tábori egészségügyi intézetektől a kórházi (beteg) vonatoknak átadott sebesültek (betegek) az egészségügyi intézetek által elvileg egyöntetűen élelmezve utaltatnak át. Az átadási okmányokban — ha az illetők az egészségügyi intézettől teljes napi élelemmel ellátva nem lettek — kifejezetten megjelölendő, hogy ők csak „reggelivel“ vagy „reggeli és ebéddel lettek ellátva.

A tábori egészségügyi intézeteknek, a kórházi (beteg) vonatoknak átadott összes sebesülteket (betegeket), a betegállomány- (élelmezési) naplóban (az állomány- és illetékkimutatásban) az átadás napján, a megelőző napig bezárólag élelmezve, kell fogyatékbá venniök. A betegeknek az átadás napján esetleg nyújtott egyes étkezéseket, az „átmenő betegeknek kiszolgáltatót élelmezésről szóló Előjegyzés“-be (H-14. IV. rész, 57. melléklet) kell felvenni és ez előjegyzés alapján elszámolni. A „kiszolgáltatás elismerése“ című rovatba az igazolás helyett a vonatkozó átadási okmány száma veendő fel, pl. „1. 1917. XI/30. okadatolás 2. mellékletét.“

A kórházi (beteg) vonat a betegeket az állomány és illetékkimutatásban, az átvételi okmányok adatai alapján, a következő esedékes étkezéssel fogja növedékbe venni.

6. Számadási okmányok hitelessége.

A számadási okmányok hitelességére mindenhol a legnagyobb gond fordítandó. Különösen figyelmet kíván az a körülmény, hogy a táborigazságotban a többnyire elkerülhetetlen tinta- vagy grafitírón-használat, a könyvvezetés (okmány) meghamisítását megkönnyíti, miért is a számadásttevő közegeknek a parancsnokok (főnökök) részére való czirányú felügyelete is köteleességül tétetik.

Vásárlások lehetőleg tanuk jelenlétében eszközölködők és a kereseti összeg is elvileg tanuk előtt fizetendő ki. Ezek a vonatkozó átvételi elismervényeket (a kézi bevásárlási naplókban, a számlákon stb.) „mint a vásárlás és kifizetés tanui“ olvashatóan (rendfokozatuk, beosztásuk vagy lakcímkük megjelölése mellett) aláírni tartoznak.

A számadási okmányok lényeges részeiben, nevezetesen a pénzösszegnél, az aláírásnál, vagy az időtartam megjelölésénél, amely után a fizetés történik, törléseknek vagy egyéb oly nyomoknak lenniök nem szabad, melyekből utólagos változtatásokra következtetni lehet. Ha mégis valamely helyesbítés szükséges, akkor ez, az előbbirótnak egyszerű áthúzása által akként eszközölködő hogy az eredeti feljegyzés olvasható maradjon. Az átvételi elismervényeken, a pénztári naplók záradékaiban, az érvényesítési záradékokban stb. az összegek

úgy számokkal, mint betűkkel tüntetendők fel. *Ez alkalommal, ha tintairón használtatik, írás előtt a papír megfelelő helye mindig benedvesítendő.*

7. Számadási okmányok olvasható aláírása; az illetékes tábori- (hadtáp) posta feltüntetése.

Minden aláírás világosan olvasható legyen; különösen áll ez az önállósított alosztályok (katonaközigazgatási egységek) számadásaiban és a pénztári bizottsági tagok, valamint a gazdasági hivatal főnökének a pénztári naplónkon foganatosítandó aláírásaira.

Olvashatatlan aláírásoknál az érvényesítő közeg az illető aláíró nevét és rendfokozatát mindig az aláírás mellé írni köteles.

Avégből, hogy szükség esetén felvilágosítások közvetlenül a számadótesttől beszerezhetőek legyenek, a számadási okmányok keltezésénél az „állomáshely“ szó helyett mindenkor az illetékes tábori (hadtáp-) postát kell megjelölni.

8. Számadótestek megnevezése.

A számadótesteknek egyedül a parancsnok nevével való megnevezését elvileg kerülni kell. Ha ez azonban (pl. rögtönzéseknél) ki

kerülhetetlen lenne, akkor a vonatkozó számadás címlapján a számadótest megnevezése alatt e számadótest egyes részeinek előbbi megnevezéseit, illetve tagozódásait is megjelölni kell.

A hadtápállomás-parancsnokságoknál és oly alakulásoknál, melyek a parancsnok vagy az időnként változó állomáshely után jelöltetnek meg, mindenkor az illetékes hadseregparancsnokság stb. is megjelölendő (pl. „A 3. hadseregparancsnokság x-i hadtápállomás-parancsnoksága“ vagy „A 2. hadseregparancsnokság sknilowi füzésztelepe“).

9. Számadótestek megnevezésének változása.

A meglévő vagy az újonnan rögtönzött számadótesteknek más számadótestekbe történő beolvadásakor, továbbá a számadótestek megjelölésének más okokból elrendelt változásánál a pénzről szóló vonatkozó havi számadáson és az elkülönítve előterjesztendő anyagszámadásokon (leltárakon stb.) is az új megnevezés alatt zárjelben az eredeti megnevezés is rávezetendő.

Oly célból, hogy a számadótestek nyilván tartása a számellenőrző helyeken kiegészíthető legyen és a későbbi kutatások számára megbízható alap teremtsék, az 1918. évi január havi számadásokon feltüntetendő, hogy a számadó

test megnevezése a háború kezdete (felállítása) óta változott-e, mikor és mily elnevezéssel, illetve mely alakulásokból állítottatott fel.

10. Számellenőrzési illetékség változása.

A számellenőrzési illetékség minden változásakor, mely akkor következik be, ha a számadótest valamely hadsereg, önálló hadtestparancsnokság önálló szállásmesterosztály, hadikikötő- vagy várparancsnokság kötelekéből, továbbá valamely katonai főkörmányzóság területéről kiválik, az új számellenőrzési helynek beküldendő első havi számadáson feljegyzendő, hogy az előző havi számadás, mely számellenőrző osztálynak (számvevőségi csoportnak) küldetett be.

11. Honvéd (m. kir. népfőlkelő) számadótestek számadástétele magyar (horvát nyelven).

A magyar, illetőleg horvát szolgálati nyelvvel bíró honvéd (m. kir. népfőlkelő) számadótestek, számadásaikat feltétlenül magyar (horvát) nyelven és a honvédség számára érvényes gazdasági és számviteli utasítások szerint kötelesek szerkeszteni.

Oly számadási okmányokhoz, melyek nincsenek magyar (horvát) nyelven kiállítva, tartalmuk lényege fordításban csatolandó.

12. Kézipénzter javadalmezása.

Az élelmező tiszti teendőkkel megbízott gazdasági tiszttel kezelésére bízott kézipénztár álladéka sok esetben túl magas. Ennek folyománya az, hogy úgyszólván az egész pénzkézelés a kézipénztárra hárul át. Ezáltal a veszteségi esélyek, melyek a háborúban amúgy is fokozottabbak, indokolatlanul megnagyobbodnak és egyesek oly anyagi felelősséggel terheltetnek meg, mely anyagi helyzetükkel arányban nem áll.

Ennélfogva a kézipénztárak álladéka csökkentendő. A számadótestek kézipénztárai általában legfeljebb 1000 korona állandó előleggel javadalmezandók. A honvéd hadosztály stb. parancsnokságok ez előleget a szükséghez képest felemelhetik vagy még csökkenthetik. A felemelés általában csak akkor engedélyezhető, ha a rossz közlekedési viszonyok ezt indokoltá teszik, de akkor is csak a legközelebbi időszakos pénzfelvétel időpontjáig felmerülő valószínű szükségletnek megfelelő összegre.

A tett intézkedésekről a honvédelmi miniszternek jelentés teendő és azok a számadásokat ellenőrző illetékes hadseregparancsnokság szállásmesteri osztályához beosztott számenellenőrző osztály honvéd alosztályának, valamint az illetékes honvéd kerület hadbiztonságának is tudomására hozandók.

13. Illetékekből történő levonások és letétek számadásszerű kezelése.

a) A *tényleges* állományú havidíjasoktól a *laktérbiztosítási alap* (R. K. 32/1909—11770. eln. sz. körrendelet), továbbá a *hadseregbeli központi gazdálkodási alap* (R. K. 31/1910—8743. eln. sz. körrend.) és a *honvédtiszti özvegyek és árvák segélyellátási intézete* javára levonandó alapszabályszerű havi részleteket (visszahagyásokat) a fizetési jegyzékben kell levonásba hozni (14455/eln.—1912. sz. titkos körrendelet 17. pontja).

A hadseregbeli központi gazdálkodási alap és a honvédségi (m. kir. népfőlkelő) számadótestekhez beosztott hadseregbeli havidíjasoktól a laktérbiztosítási alap javára levonandó havi részletek, a honvéd kerületi hadbiztosságok számvévségi csoportja (hadiszámosztályok), illetve a szakszámvévség által a „M“ kezelési kimutatásokban a II. rovat alatt feltüntetendők és a honvédelmi ministerium 13. osztálya részéről fognak a Hadügyministerium számosztályának havonta összegezve tudtul adadni. Hasonló eljárást követ a hadügyministerium a hadseregbeli számadótestekhez beosztott honvéd havidíjasoktól levont laktérbiztosítási alap javára esedékes összegek átutalása tekintetében is.

A honvéd (m. kir. népfőlkelő) számadó-

testekhez beosztott honvéd havidíjasoktól a fizetési jegyzékben levont lakbértbiztosítási alap, valamint a honvédtiszti özvegyek és árva-gyermek-ellátási intézete javára esedékes összegek, havonta egy a G-19. jelz. utasítás II. rész 12. melléklete szerinti „Jegyzék“ben mutatandók ki. E jegyzék közvetlenül a számenellenőrzésre hivatott kerületi hadbiztossághoz küldendő be. Ez alapok javára befolyt összegeknek a számszámvevőség részére történendő bejelentésére a kerületi hadbiztosságok vannak hivatva (R. K. 62/1914-148823/6. sz. körrend.)

b) A m. kir. állami, vagy vármegyei tisztviselők, altisztek és szolgák, továbbá a horvát-szlavon és bosznia-hercegovinai országos tisztviselők által térítendő nyugdíjjárulék a polgári fizetésükből havonta levonandó és a fizetési jegyzék, levonások alatti külön rovatban kimutatandó. A gazdasági hivatalok e nyugdíjjárulékokról — még pedig minden tárca részére külön — névjegyzéket szerkesztenek, melyet a könyvi úton történő átszámitás eszközölhetése végett, a havi számadáshoz csatolni kell.

Félreértések elkerülése végett hangsúlyoztatik, hogy e nyugdíjjárulék csak azoknak a polgári tisztviselőknak fizetéséből vonandó le, kik polgári járandóságukat a hadügyi tárca terhére kapják (polgári biztosok, tábori vésztügyi szolgálataiba átengedett állami tiszt-

viselőik, nem védhetőes posta- és táviró alkalmazottak, polgári állampénztári tisztviselők), mert a katonai illetmények élvezetében álló, állami stb. tisztviselők polgári illetményei a honvéd (népf.) számadótestnél egyáltalában fel sem számíthatók. (R. K. 62/1914—157904/6. sz. körend.)

c) Az előbb említett, a hadügyi tárca terhére folyósítandó polgári illetmények élvezetében álló polgári állami tisztviselők stb. állatékiből idegen tárcák javára eszközleendő egyéb levonások (pl. fizetési előlegek törlesztési részletei, továbbá ama vasuti hivatalnokok nyugdíjnyújtásai, kik nem állami tisztviselők stb.) a foganatosított levonás után azonnal, tábori postantalvánnyal az illetékes polgári hatóságoknak megküldendők. E levonásoknak a pénztári naplóba (számadásba) történő egyszerű bevételezése nem elegendő.

d) A pénztárakban levő idegen pénzek és letétek 1918. évi január hó folyamán rovatolás alá veendőek. A „G—19“ jelzetű utasítás I. rész 23. §. 2. a), b), c), d) és f) pontokban felsoroltakon felül meglevő minden más idegen pénz és letét — amennyiben lehetséges — rendeltetési helyére juttatandó, illetőleg az összes vonatkozó iratokkal együtt a póttestnek (törzsintézetnek) küldendő meg.

e) A hadrakelt seregnek jövőben esetenkénti készpénzbefizetések a számadótestek pénztárainál történő letéteményezés mellett nem

eszközölhetők. Az Illeték szabályzat II. rész, Függelék, IV. szakaszának 2. és 3. pontja, valamint a G—19. jelz. utasítás II. rész 14. és 15. pontja, ez utóbbi pont utolsó bekezdésének kivételével és a 13. melléklet hatályon kívül helyeztetik.

Az eddig befizetett és kézbesíthetetlen pénzüsszegek a befizetőnek (törvényes utódjának) a leszerelés után, bélyegtelen és a póttest által érvényesítendő nyugtára fognak az illetékes kerület hadbiztossága által visszafizettetni.

Az előbb említett készpénzbefizetések csakis a tábori (hadtáp) postai hivataloknál, portómentes *tábori postautalványokkal, vagy postatakarékpénztári befizetőlapokkal* eszközölhetők. A vonatkozó határozványok, a cs. és kir. táboriposta postautalvány szolgálatára vonatkozó utasításban, valamint a cs. és kir. táboriposta postatakarékpénztári szolgálatára vonatkozó szolgálati utasításban foglaltatnak.

Portómentes tábori postautalványok csakis Ausztria-Magyarország határain belül történő pénzfizetésekre használhatók fel. A hadrakélt seregtől a külföldre szóló fizetések csakis pénzeslevelekkel bonyolíthatók le.

Hadikölesönökre történő fizetésekről szóló postautalványok (befizető lapok) az illető postatakarékpénztárhoz „H. k.“ megjelöléssel *címzendők.*

f) A lotiltási részletek, valamint az érdekeltek beleegyezésén alapuló esetleges önkéntes fizetések, a fizetési jegyzékben vonandók le. A levont.összegekről a „G—19“ jelzetű utasítás II. rész, 12. melléklete szerinti „Jegyzék“ egy példányban állítandó ki és a folyóvátételre illetékes kerületi hadbiztossághoz küldendő be. (R. K. 62/1914.—148823/6. sz. körrend.)

14. Illetékelőlegek kezelése.

Idegen számadótest érvényesítési illetékességéhez tartozó személyek részére kiszolgáltattott illetékelőlegeket (156668/eln. 6.—1914. és 72630/6. 1915. sz. rendelet.), a *kifizető* számadótest csak a megállapított és *tényleg kiszolgáltattott netto* összegben köteles pénztárilag kiadásba helyezni. Az illetékes póttesthez (főrsintézethez, hadbiztossághoz) küldendő tudósítványba azonban, ez előleg megállapítások alapjául szolgáló illeték és az ebből fognatosított levonási adatok felsorolandók. Az elküldött tudósítvány iktatószáma és kelte a vonatkozó nyilatkozat egyúttal nyugtán előtüntetendő.

Az illetékek folyósítására hivatott számadótest (számfejtői hatóság) köteles a növekedébe jövő személy számláján (havidíjasok stb. számlakönyvében, számfejtő könyvben) a

beérkezett tudósítvány adatait részletesen előjegyezni. Ez előleg akként számtolandó el, hogy a beérkező igazoló bizonyítvány alapján szerkesztendő fizetési jegyzékben az illetékekre felvett előleg a rendszerezített illetékekből levonandó; a tudósítvány pedig a fizetési jegyzékhez csatolandó. Ha a folyó hó végéig az igazoló bizonyítvány be nem érkeznék, akkor a felvett előleg, a tudósítvány csatolása mellett, kinestári tartozásként előjegyzendő.

Ha az igazoló bizonyítvány alapján megállapítandó illetékek és a felvett előleg között különbséget mutatkoznék, akkor ez a fizetési jegyzék alapján azonnal kiegyenlítendő (az igény jogosultnak kiszolgáltatandó, vagy általa visszafizetendő), egyébként pedig kinestári tartozásként (követelésként) előjegyzendő.

15. Kezelések idegen számlára; átszámítás utján és készpénzben történő visszatérítések.

a) Az idegen tárcákat (pl. az állami igazgatás más ágazatát és szövetséges kormányokat) terbelő kiadásokról, már a felszámítás hónapjában kell a gazdasági hivataloknak (érvényesítő közlegeknek) a G—19. jelzetű utasítás I. rész, 27. §. 2. c) pontja (G—28. I. rész 34. §.) szerinti, a másoló papírral két példányban kiállítandó visszatérítési kimutatásokat a

pénzről szóló havi számadáshoz csatolni. Ha valamely idegen számlára szóló kezelési kö-
lön felszámítási okmány rendelkezésre áll,
akkor az átszámítási kimutatás szerkesztése ol-
marad.

A „G—19“ jelzésű utasítás II. rész, 38.
pont utolsó bekezdésének második sorában a
„c)“ törölnödő és a „G—28.“ jelzésű utasítás
II. rész, 42. §. vonatkozó ellentétes határoz-
ványa hatályon kívül helyeztetik.

A szövetségesek számlájára történő átszá-
mítások tekintetében a hadsereg főparancs-
nokság Q. Op. 61811/1916. sz. rendeletére, tö-
vábbá az 1916. évi 14. sz. R. K.-ben (Szab.
rend.) közzétett 47458/13. és az 1916. évi 59.
sz. R. K.-ben (Sz. rend.) foglalt 283447/13. sz.
körrendeleetre utaltatik.

b) A katonai börtintézet, a katonai bányá-
szat, a hadseregvasútak, a megszállt területek
katonai igazgatásai, Albánia országos pénzü-
gye, továbbá a lengyel és szerbiai aratást ér-
tékesítő és nyersanyagközpontok, a monte-
negrót katonai főkormányzóság áruforgalmi
osztálya, valamint egyéb kereskedelmi elszá-
molással (saját tőrével) bíró és a hadügy-
minisztérium, vagy a hadsereg főparancsnok-
ság által a közvetlen közpénzben történő költ-
ségkiegyenlítésre kötelezett számadótestek ja-
vára, vagy továbbá előforduló bevételek, illetve
kiadások, elvileg már a felszámítás hónapja-

ban az illető szolgálati hellyel stb., lehetőleg a postatakarékpénztári forgalom útján, egyébként pedig tábori postautalvány igénybevétele mellett *készpénzben* kiegyenlítendőek.

Ha a visszatérítés ugyanazon hónapban be nem következik, akkor a készpénzbeni visszatérítésre bejelentett összeget a kincstári tartozások (követelések) könyvében előjegyezni kell.

16. Oly beszerzések kifizetése, melyeknek tárgya más számadótestek által véglegesen elszámoltatik

Oly beszerzett tárgyak utáni fizetések, melyeknek tárgyai más számadótestnél fognak véglegesen elszámoltatni, a beszállítás megtörténtének igazolás után elvileg *azonnal* az illető számadótestnek tudomására hozandók. A vonatkozó értesítés megtörténte a felszámítási okmányra feljegyzendő. Utóbbi számadótest a kifizetésre vonatkozó (z értesítést az anyagszámadás bevételi tételéhez csatolja.

Ha azonban az elvileg betartandó eljárás a háborús viszonyok folytán nem követhető és a beszerzési költségeket a hadműveleti pénztárak végleg elszámolnák, akkor a beszerzett tárgyak (anyagok, élelmicikkek stb.) után esedékes összegek csak beszállításuknak és be-

vételbe helyezésüknek minden kétséget kizáró módon történt megállapítása után érvényesíthetők és fizethetők ki.

Ily szolgáltatásokért járó térítések érvényesítése tehát az *átrételi helyigazolás*hoz van kötve. Ez igazolásoknak nemcsak a beszerzett, illetve átvett anyag nemét és mennyiségét, hanem a bevételi adatokat és az anyagszámadás megjelölését (hónap, oldal, tétel) is tartalmazniuk kell.

Ez igazolások a felszámítási okmányhoz csatoltatnak (l. G—34. jelz. utasítás II. rész III. füzet 138. §.).

Ha részletszállításokra a hadműveleti pénztáraktól részfizetések történnek, vagy kivételesen előlegek (l. hadsereg főparancsnokság 112935/1917.) adatnak és ez összegek ott végleg el is számoltatnak, akkor — amellett hogy ezek az ottani kincstári tartozások könyvében előjegyeztetnek (17. a. pont.) — még ama számadótesttel is írásbelileg közölve lesznek, melynél a beszerzett (beszállított) tárgyak véglegesen elszámoltatni fognak.

E, a kincstúr megkárosodásának meggátolását és időtrabló utólagos iratváltások megta-
karítását célzó határozványok pontos betartásúért, a gazdasági hivatalok főnökei (érvényesítő közegek) felelősek.

17. Kincstár iránti tartozások (követelések) nyilvánartartása.

a) Az összes, az illető hónapban vissza nem fizetett (al nem számolt) előlegek, továbbá utólagosan elszámolandó szállításokra adott részfizetések, a gazdasági hivatalok (számfejtő közegek), valamint a szigorló hatóságok által megtérítésre előirt (jövőért) és a helyesbítést elrendelő hónapban ki nem egyenlített összegek, végül minden egyéb kincstár iránti tartozások (követelések) a gazdasági hivatalok (érvényesítő közegek) által, az illető számadótest kincstári tartozások (követelések) könyvében nyilvánartartásba veendőek.

A tartozások (követelések) könyvében történő előjegyzésnek, a fizetésre kötelezett (a követelés felvételére jogosult) személy megnevezését, a tartozás (követelés) tárgyát és összegét, a visszafizetés módjait, valamint azon előírásra vonatkozó parancs adatait stb. tartalmaznia kell, melynek alapján a tartozás (követelés) előíratott.

b) Az 1917. július 1-jével az 1917/18. költségvetési évrre újonnan szerkesztett, kincstár iránti tartozások (követelések) könyvében még fennálló kiegyenlítetlen tételekről, a G—19. jelzetű utasítás I. rész 22. m. szerkesztett „Átnézet”, — ha ez a július havi számadással meg nem történt volna, — a legközelebbi havi számadással beküldendő.

18. Térítésre kötelezett (követelésre jogosult) névszerinti megnevezése; térítési előírások (jóváírások) megokolása; általános rendeletek közzlése.

a) A térítésre előírt összeg akadálytalan behajtása, valamint a jövőűrt követelés kiszélgáltathatása, továbbá e járandóságoknak a kinestár iránti tartozások (követelések) könyvében történő, célravezető nyilvántartása érdekében szükséges, hogy az összes térítési előírásokban (jóváírásokban), tehát a gazdasági hivatalok (számfejtő közegek) helyesbítési kimutatásaiban is, a térítésre kötelezett (követelésre jogosult) személy, vagy szolgálati hely (a név, rendfokozat, állománytest, szükség esetén a szolgálati állás és az illetékes tábori- [hadtáp-] posta is) világosan megjelöltesseék.

b) Minden térítési előírást (jóváírást), az utasításokra, vagy külön rendeletekre történő pontos hivatkozásokkal megokolni kell, mert egyrészt a térítésre kötelezettnek joga van a térítésre kötelezettség okát magismerni, másrészt pedig, mert a hadrakolt sereg parancsnokságának külön intézkedéseit, a honvédelmi ministerium és a mögöttes országbeli saigortó hatóságok nem mindig ismerik.

c) A hadsereg főparancsnokság egyébiránt 1917. évi Q. 114000. szám alatt intézkedett,

hogy a haderőparancsnokságok stb. által önállóan kiadott illetékhatározványok, valamint a gazdasági közigazgatási szolgálatra vonatkozó rendelkezések és számviteli utasítások mindenkor a saját számellenőrző csoportnak, továbbá az illetékes honvéd kerületek hadbiztonságainak is tudomásvételre megküldessek. Az eddig kiadott ilyenmű rendelkezések meglévő példányai (vagy másolatai) az említetteknek a lehetőséghez képest mielőbb szintén megküldetnek.

Ugyanez áll a honvédség (népfölkelés) magasabb parancsnokságainak hasonló természetű intézkedéseire nézve is.

19. Fentartással érvényesíteni tilos: pénzmaradványok helyesbítése.

a) Az érvényesítési záradéknak kikötést, vagy feltételt tartalmaznia nem szabad (G—19. jelz. utasítás I. rész 14. §. 3. pont). Ha a gazdasági hivatal (érvényesítő-számfejtő közege) az előtte fekvő számadás (követelés) és az ismert utasítások (tények) alapján, a követelés jogosultságáról teljesen meggyőződve nincsen, akkor az érvényesítésre nem alkalmas összeg a „G—19“ jelz. utasítás I. rész, 14. §. 3. pont 6. bekezdésében foglaltaknak megfelelőleg törlendő, tehát kiadásra nem érvényesíthető.

A törölt követelés jogosultságáról vagy jogtalanságáról pedig mielőbb teljes meggyőződést kell szerezni és az eredményhez képest eljárni, (az igényjogosultat értesíteni).

b) Az önállósított katona-közigazgatási egységek (I. pont) számadásainak érvényesítésekor az illetéktelenül felszámított összegek megtérítésre előirandók és az illetményes, de nem igényelt járandóság jóváírandó. Ez összegeket egyidejűleg, a helyesbítések foganatosításáig, a kincstár iránti tartozások (követelések) könyvében előjegyezni kell.

A számadást tevő által kimutatott maradvány (követelés) fel nem emelhető (le nem szállítható); mert ezáltal az esetben, ha a térítés (kifizetés) azonnal nem foganatosítható, a számadásszerű pénzmaradvány a tényleg meglévővel nem egyezne és így — különösen a parancsnokok változásakor — zavarok keletkeznének, melyek esetleg hosszadalmas iratváltást okozhatnak.

20. Kincstár iránti tartozások behajtása.

A kincstár iránti tartozások, mint pl. a helyesbítési kimutatások és szigorlati leletek alapján történő, valamint a kártérítésben marasztaló határozatok szerinti térítési előírások stb. kiegyenlítését a háború folyamán *oly gyorsan, amint csak lehetséges*, foganatosítani kell.

Vagyis, ha a térítés ennek egész összegével egyszerre, vagy nagyobb részletfizetésekben önkéntesen nem törlesztetik, akkor a havidíj és a hadi- (kiszültségi-) pótdíj teljes harmadában elközöndök a levonások. (R. K. 86/1916. 404622/6. sz. körrendelet).

A hadrakelt seregnél alkalmazott polgári tisztviselők (I—II, II. rész, 66—70. §§.) napi-díjai (szolgálati pótdíjai) is, egyharmad mérvben a kincstár iránti tartozások törlesztésére igénybe veendők. Ugyancsak áll ez az 1916. évi 67. sz. R. K.-ben közzétett 208145/6 sz. körrendelettel rendszeresített orvosi pótdíjakra nézve, az 1917. évi 5. sz. Kisközlönyben foglalt 205834/6. sz. (hadsereg főparancsnoksági Q. 111842/1917.) rendelet szerint.

Az 1911. évi 30. sz. R. K.-nyel kihirdetett 74291/6. sz. körrendelet B/4. folyó száma szerint, a kerületi hadbiztonságoknak megadott ama jog, hogy a kincstári tartozások 12 havi részletben való törlesztését engedélyezhessék, a háború tartamára a hadrakelt seregnél felmerült kincstár iránti tartozásokra érvénnyel nem bír. Kisközlöny 39/1917—330791/6. sz. rendelet.)

A gazdasági hávtalok (számfejtő közegek) kötelesek a térítési előírások, valamint az idejében be nem szolgáltatott számadásai maradványok mielőbbi kiegyenlítéséről gondoskodni és jogosultak e célból, a kifizetésre jutó

illetékeiből a megengedett levonásokat eszközölni (4—38. §.). Amennyiben valamely kincstár iránti tartozás a gazdasági hivatalok főnökeinek (számfejtő közegnek) mulasztása folytán, a térítésre kötelezettől egészen vagy részben be nem hajtható, az okozott kárért az említett közegek, mint föltételes szavatolók, térítéskötelesek.

Ugyanez érvényes értelemszerűleg az önállósított katonaközigazgatási egységek (1. pont) parancsnokaira nézve is, kik erre vonatkozólag az illetékes gazdasági hivatal főnöke (számfejtő közeg) által megfelelőleg kioktatók és esetenként figyelmeztetendők.

Oly térítési előírások, melyek ellen 30 nap alatt felelkezés be nem adatott és olyanok, melyek a benyújtott felelkezés elutasítása folytán megerősítettek, föltétlenül azonnal, illetőleg az illetékharomad levonása által, a legközelebbi hónap elsőjén kezdve kiegyenlítendőek.

Az esetleg előterjesztett megtérítéstől való felmentés iránti kérvény a visszatérítés kötelezettségét fel nem függeszti, illetve a folytatólagos illetéklevonások ez által meg nem szűkíthetők.

A megtérítésre előírt összegnek a kincstár iránti tartozások könyvében történő egyedi előjegyzése nem elegendő; a foganatási kimutatásokban a térítési előírások bír-

latába becsátkozni nem szabad (G—19. 1. rész, 34. §.)

21. Havi számadás szerkesztése.

Minden számadótest gazdasági hivatala által, a havi pénzkezelésről, G—19. jelz. utasítás 1. rész, 44. melléklet mintája szerinti „Számadás“ szerkesztendő. Több számadótest havi pénzkezelése egy közös számadásba össze nem vonható.

22. Anyagok, üzemtárgyak, termények stb. elszámolása.

a) Az összes, mindenféle anyagról szóló tárgyszámadások, melyeket a háború előtti időben kiadott utasítások szerint, csak a leszerelés után kell lezárni és a szigorló hatóságoknak előterjeszteni, a háború hosszú tartamára való tekintettel, a vonatkozó pénzszámadási ügyiratok gyorsabb lekezelhetése végett, valamint a kifogások elintézhetésének megkönnyítése céljából, 1917. évi december hó 31-vel lezárandók és az összes mellékletekkel együtt, legkésőbb 1918 március hó 15-éig a szigorló hatóságoknak beküldendőek.

A maradványokat, a jövőben lehetőleg átnyomási másolópapir segélyével két példányban vezetendő anyagszámadásba (szer-, stb. számadásba) átvinni kell. E számadásokat jövőben minden félév végével (VI/30,

XII/31.) lezárni és a júniusi (decemberi) pénzről szóló számadással egyidejűleg az összes okmányokkal együtt beküldeni kell.

b) Felszerelési, irodaberendezési, és üzemtárgyokról stb.) mint pl. gőzfertőtlenítők, mosó- és varrógépek, tábori asztalok és tábori székek, író- és számológépek, lámpák, üstök, kályhák és más hasonlókról), melyeknek elszámolására nézve eddigelé valamely számadás vezetése előírva nem volt, de amelyekről természetesen és a hadseregfőparancsnokság ismételt utasításaihoz képest leltári nyilvántartást vezetni kellett, mostantól kezdve e tárgyokról szóló leltár egy tisztázati példánya, melyben minden bevétel és kiadás a pénzről szóló számadásra való hivatkozással vagy megfelelő okmányokkal igazolva kell, hogy legyen, az a) alattiakban megjelölt időpontokban az illetékes szigorló hatóságoknak megküldendő.

c) Minden tárgyszámadás, leltár stb. alapján, mint azt a szolgálati viszonyok megengedik, mielőbb pontos bizottsági rovancsolás tartandó, mely alkalommal a számadási (leltári) álladék tényleges meglétéről, illetve a számadás (leltár) teljességéről meggyőződni kell. Ezzel egyidejűleg a tulajdon-viszony is kétséget kizáró módon megállapítandó.

Az összes nem a kincstár tulajdonát képező tárgy, a vonatkozó számadás (leltár) „Függelék”-ében nyilvántartásba veendő, hogy:

minden a jogos tulajdonosnak annak rendje és módja szerint átadható legyen. Emellett arra is figyelemmel kell lenni, hogy a csupán bérlet vagy a hadiszolgálatási törvény alapján igénybe vett tárgyakról szóló leltár és feljegyzések felülvizsgálatánál, mindama okmányok megvannak-e, melyek a tulajdonos jogigényeit bizonyítják.

Az állandék megállapításának megtörté-
tét, a vonatkozó számadásokban (leltárakban)
a bizottság tagjai aláírásukkal igazolni tár-
toznak.

d) A honvédség (népfölkelés) magasabb
parancsnokságai (hadosztály, önálló dandár
sbt. parancsnokságok) az egyes számadótes-
teknek, a leltárak felülvizsgálatára és az álla-
dék tényleges megállapítására megfelelő ha-
tártelöl állapítanak meg. E parancsnokságok
kötelesek ez intézkedés mikénti végrehajtását,
valamint az anyagszámadások (leltárak) ál-
landó nyilvántartását is ellenőrizni.

A gazdaság-közigazgatási szemlék alkal-
mával, a leltárak és anyagszámadások szabály-
szerű vezetéséről meggyőződni és ezek helyes-
ségét kénpróba útján ellenőrizni kell.

e) A gazdasági hivatalok (érvényesítő kö-
zegek) kötelesek oly pénzüsszegek érvényesi-
tésénél, amelyek anyagszámadásokkal (leltár-
akkal) viszonylagos kapcsolatban vannak,
arra ügyelni, hogy az illetékes közegnek

(vagyis akinek a gondjaira az anyag bízott) a beszerzett tárgyakról szóló átvételi elismervénye, a vonatkozó számadáshoz (leltárhoz) csatolva legyen. Erre felszámítási fedezetek megadásánál is figyelemmel kell lenni.

f) A számellenőrzési helyek figyeljenek arra, hogy az összes tekintetbe jövő számadótestektől, az anyagszámadások (leltárak) határidőre beérkeznek-e és hogy azok szabályszerűen okmányolva és lezárva vannak-e.

Kötelesek továbbá a számadásokat — ha ezeknek végleges elintézésére nem hivatottak — a saját „Számadások nyilvántartás“-ában történő előjegyzés és a nedves bélyegzőjük rányomása után, az illetékes szigorló hatósághoz továbbítani.

Az 1918. évi január hó 1-től beérkező számadások megvizsgálásakor, a hadrakelt sorreg számellenőrzési helyei a vonatkozó előjegyzések alapján a pénzszámadásokból, a bevételek ellonszámlázását is fogantositani fogják.

23. Értékesítések. Árverési jegyzőkönyvek, rendeletek, parancsok stb. csatolása.

a) Lovak, más állatok és egyéb, bármilyenmő kincstári javak eladása, történjék ez akár felsőbb parancs alapján, akár pedig ha a viszonyok a sürgős értékesítést megkövetelik, az előljáró parancsnoksághoz történő utólagos

bejelentés mellett, *elvileg bizottságilag* és pe-
dig lehetőleg a *községi előjáróság képviselői-
jének, valamint szakértő becslők bevonása mel-
lett fogantatosítandó.*

Az értékesítésről felveendő bizottsági
jegyzőkönyv, az összes bizottsági tagok által
történő aláíratás után, az értékesítést elrendelő
(engedélyező) paranccsal együtt, az illető
pénzbevételi tételhez csatolandó. A vevők a
fizetett összeget a bizottsági jegyzőkönyvbe
lehetőleg sajátkezüleg betűkkel kiírva veze-
sék be és lakeímük megjelölése mellett ezt írják
alá. Ha írni nem tudnának, akkor a vonatkozó
bejegyzést két elfogadható tanu (saját lak-
címük megjelölése mellett) igazolja.

Az árverési jegyzőkönyvbe felveendő,
hogy hol és mikor lettek az elárverezett lovak,
egyéb állatok, tárgyak fogyatékbá (kiadásba)
téve; a vonatkozó okadatolásban (számadás-
ban) ellenben ama pénzbevételi tétel (napló-
cikk) bejegyzendő, amely alatt a befolyt pénz-
összeg bevételezve lett.

b) Minden egyes külön intézkedésen (en-
gedélyen) alapuló pénz- vagy anyagbevételi,
illetve kiadási tétel okmányolására a vonat-
kozó rendelet, parancs és más hasonló tárgy-
irat, *elvileg eredetiben* és csak ha ez különös
okoknál fogva nem lehetséges — *hitelesített*
(esetleg kivonatos) másolatban a vonatkozó
bevételi, illetve kiadási okmányhoz csatolandó

és a számadással beküldendő. Hasonlóképen kell felszámítási fedezeteket, elengedési határozatokat stb. mindenkor *credeliben* a számadáshoz mellékelni.

24. Gazdasági és számviteli szolgálat berendezése új alakulásoknál, ipari- (gazdasági-) üzemeknél stb.

A hadseregparancsnokságok stb. az új alakulások felállításával, ipari (gazdasági) üzemek létesítésével egyidejűleg, a pénz és anyag elszámolására — az ipari (gazdasági) üzemeknél még a belső gazdasági ellenőrzésre is — szükséges utasításokat kiadni fogják és arról is gondoskodnak, hogy a számvitelre szükséges személyzet idejében rendelkezésre álljon.

Az ipari (gazdasági) üzemekre nézve tudományos alapon és az általánosan elfogadott tapasztalati adatok alapján megállapítandó, mennyi kész árú nyerhető valamely meghatározott mennyiségű nyersanyagból, mennyi e mellett a hulladék, továbbá hogy ezeket kell-e és hogyan értékesíteni.

A vonatkozó, valamint az ármegállapításokra vonatkozó kiszámításokat is, az illetékes számellenőrző helyhez kell juttatni; ez fogja azután azokat az illető számadótest szigorlati segédleteihez csatolni.

Az ilyenmő üzemek, oly gyakran, amint csak lehetséges — szükség esetén szakközegek bevonásával — gazdaszat - közigazgatásilag meg szemlélendők. A szemlét tartó közegek kötelessége, a számviteli berendezések célszerűségéről, továbbá a helyi és számellenőrzés hatályosságáról meggyőződni, valamint célszerűnek mutatózó újításokra nézve javaslatokat tenni.

A honvédség (népfölkelés) magasabb parancsnokságai a parancsnoklási körletükben levő, általuk felállított s honvédségi alakulásnak (intézetnek, üzemnek) minősített ipari (gazdasági) üzemek és más hasonló telepek számviteli módjáról — lehetőleg az erre vonatkozólag kiadott intézkedések csatolása mellett 1918 március hó végéig a honvédelmi minis-ternek jelentést tegyenek. Üres jelentések be nem küldendők.

25. Gazdaszat-közigazgatási szemlejelentések

A gazdaszat-közigazgatási szemlejelentések és az ezek alapján tett intézkedések az illetékes számellenőrző csoportnak (honvéd alosztályának) láttamozási úton telomására hozandók.

Ennek kötelessége, a szemlejelentésekben foglalt adatokat, a szigorlatra beküldött számadással összehasonlítani és a számadást ez alapon is ellenőrizni.

